

ΑΠΟΓΕΜΑΤΙΑΝΗ

Ὁ Σάνκο Πάνσας ὅταν γιὰ πρώτη φορά παρουσιάστηκε ἔς τῆς δίπλης τῆς «Ήχους» ἦταν γνωστός καὶ δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ συστηθῆ· δὲν τὸ ἔκαμε. Ὁ χρονογράφος τὸ ἐθεώρησε περιττὸ, ἢ ἀπαισιοδοξία του ἢ παράξενη, ἢ ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ ἴδιος ὁ πεσσιμισμός του, τὸν ἀπαλλάττουν ἀπὸ τέτοιες ἐθιμοτυπίες. Ἐγὼ ὅμως θαρρῶ τὸν ἑαυτὸν μου ὑποχρεωμένον νὰ τὸ κάμω.

Πρῶτα - πρῶτα γιατί κανεὶς δὲν μὲ γνωρίζει καὶ μπορεῖ πολλοὶ ἀναγνωστὰ νὰ ἔχουν ἐγγλέζικη ἀνατροφή κι αὐτὴ νὰ μὴ τοὺς ἐπιτρέπη νὰ μιλοῦν ἀνθρώπους πού δὲν γνωρίζουν· δεύτερον καὶ ὁ ἴδιος εἶμαι πολὺ τυπικός· ἔζησα σὲ μέσο νὰ μὴ σταῆξῃ νὰ μὴ βρεῖξῃ καὶ ἀπόκησα κἄτι παραξενιές τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ μέσου ἐκείνου, ἀλλὰ λέγω πολλὰ πρὶν νὰ συστηθῶ. Λοιπὸν εἶμαι βρουκόλακας· μὴ τρομάζετε, βρουκόλακας καλὸς, πού ἀγαπᾷ τοὺς ἀνθρώπους καὶ πρὸ πάντων τὰ περιοδικά. Ἄ! τὰ περιοδικά!... Κόντεψα νὰ προσδώσω ποιὸς ἤμουν πρὶν νὰ γίνω βρουκόλακας καὶ αὐτὸ ἀυστηρὰ μᾶς τὸ ἐμποδίζουν. Ὅπως κι' ἂν ἦναι μὴ με φοβάστε, δὲν εἶμαι κακὸς. Τὸ μόνο μου ἐλάττωμα εἶναι νὰ μὴ χωνεύω τὰ παράξενα, ἂν καὶ ὁ ἴδιος ἔχω πολὲς παραξενιές. Γι' αὐτὸ τὸ αἶλο στομάχι μου μὲ πονεῖ ἀπὸ τὸ περασμένο σάββατο. Θυμοῦμαι μιὰ φορά ὅταν φορούσα σάρκα καὶ ὄστᾶ, ἦλθε στὴν Πόλη ὁ Γκίτζας. Τὸν ξέρετε τὸν Γκίτζα; τὸν θυμάστε;

Χαριτωμένο παλλικίαιρι, εὐμορφο, γερό, κλοκκωμωμένο καὶ εὐχάριστο. Ὅταν σὲ μιλοῦσε, ἄψε σβύσε, σ' ἔκαμνε δικό του· μὰ ὅταν ἔπερε τὸ φλάουτο, θαρροῦσε πού σὲ ἀραπέζε μὲ τὰ γερά του τὰ χέρια τὴν καρδιά καὶ μ' ἓνα δυνατὸ σκούνημα τὴν ἔστελνε ψηλὰ ψηλὰ, στὴν χώρα τῶν ὀνείρων καὶ τοῦ ἰδεώδους· καὶ ὅταν σ' ἄφηνε νὰ κατεβῆς ἦσαν τόσο οὐριασμένοι πού δὲν μπορούσε νὰ συνέλθῃς. Ἔτσι τὴν ἔπαθε κ' ἓνα δικό μας κκλὸ παιδί κι ἄξιο παλληκάρι τοῦ στίχου: ξεσηκώθηκε στὰ ψηλὰ τόσο πολὺ, πού σὺν ἔπεσε, τόσο ἔσφιξε ὁ λάρυγγας του ὥστε δὲν μπόρεσε νὰ πῆ παρὰ μόνον:

*Ἐρ τῶ μέσῳ Μουσῶν
ζῆθι Γκίτζα φουσῶν!*

ἰδιόρρυθμο δίστιχο, παράξενο ἀλλὰ πούμαρτυρεὶ πῶς ὁ Γκίτζας, ἤξευρε νὰ ξεμυαλιζῆ μὲ τὸ φλάουτό του. Αὐτὸς θέλησε νὰ δώσῃ συναυλία σὲ μιὰ καμαρωμένη καὶ σεβαστὴ σάλα μας, μὰ τὸν εἶπαν πῶς σ' αὐτὴ τὴ σάλα μέσα ἔρχεται ὁ κόσμος διὰ νὰ διδαχθῆ ἢ νὰ εὐχαριστηθῆ μὰ μπκίνει πάντα δωρεάν. Μὲ πληρωμὴ ἢ πόρτα τῆς δὲν ἀνοίγει...

Τὸ περασμένο σάββατο ἐκείνη ἡ πόρτα ἀνοίξε μὲ πληρωμὴ—ὄχι γιὰ τὸν Γκίτζα· ἐκεῖνος εἶναι μακρὰ— γιὰ ἓνα ἄλλο μας ἀηδόνι καὶ αὐτὸ ἀληθινὸ, μὰ ἀνοίξε μὲ πληρωμὴ...

Θὰ μὲ πῆτε ὅτι ἄλλες οἱ ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἄλλες οἱ σημερινές. Καὶ γιὰ νὰ δείξω πῶς ξέρω δὲ κ' ἐγὼ μιὰ ξένη γλώσσα... τῆς ἐποχῆς μου, θὰ σᾶς τὸ μεταφράσω λατινικά: *O tempora o mores!*

* * *
Ἄλλὰ μήπως μόνον στὴν πόλη ἔχουμε παράξενα; Τὴν προπερασμένη ἐβδομάδα γένηκε καὶ μιὰ παράξενη δίκη στὴν Ἑλβετία. Ἡ δίκη αὐτὴ ἔκαμε πολὺ κρότο καὶ ἔθρεψε πολλοὺς ἀρθρογράφους τοῦ κόσμου· γιατί τάχα νὰ μὴ δώσῃ κ' ἐμένα τὸ δικαίωμα νὰ μουντζουρώσω λίγο χαρτί; Ὅλοι ξέρουμε πῶς ὅλες οἱ μύτες δὲν ἔχουν τὸ ἴδιο κόψιμο. Ὑπάρχουν μύτες καὶ μύτες. Ἐνας ὅμως Ἑλβετὸς τὸ παράκαμε μὲ τὴ μύτη του· θάρρεψε πῶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν στείλῃ τόσο μακριὰ ἀπὸ τὸ πρόσωπό του πού ἡ φτωχὴ δὲν μπορούσε νὰ κρατηθῆ στὴν ἰσάδα καὶ ἔκλινε μελαγχολικὴ στὴ γῆ. Γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολία τῆς μύτης του ὁ καλὸς Ἑλβετὸς, κατώρθωσε μὲ χίλιες δυὸ συνταγές τοῦ Βάκχου νὰ τὴν δώσῃ τὸ ποῖο γιαιλιστερό κῆκίνο χρώμα.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ προσβολὴς καὶ τὸ πρόσωπο ἔκαμαν μιὰ παράξενη ἀντιβολή.

Ἐνῶ λοιπὸν ὁ Ἑλβετὸς καὶ ἡ μύτη του πήγαιναν μιὰ μέρα στὸ γειτονικὸ καπηλιό, τὸν ἀπαντᾷ ἓνας χρονογράφος, πού ἔτρεχε σὺν τὸ τρελὸ νὰ εὔρῃ θέμα, γιὰ νὰ γεμίσῃ ἀκετὸ μέρος τῆς Ἐφημερίδας του.

Ἐύρηκα! φωνάζει καὶ μὲ τὴ μύτη τοῦ συμπατριώτου του γεμίζει τὸ μισό του τὸ φύλλο.

Ὁ μυταρᾶς θυμώνει καὶ... τὸν τραβᾷ στὸ δικαστήριον. Οἱ δικαστὰι θὰ γέλασαν ἀπὸ μέσα τους καὶ φανερὰ ἀθώωσαν τὸν χρονογράφο... ἴσως, τὸ δίκιο τοῦ ἄλλου θὰ ἦτο κρυμμένο πίσω ἀπὸ τὴ μύτη του.

ΒΡΟΥΚΟΛΑΚΑΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΑΣ

☞ Ἡ «Ἐστία» τῶν Ἀθηνῶν ἐτοιμάζει μεγαλοπρεπὲς πανηγυρικὸν τεῦχος τῶν «Διεθνῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων», συντεθὲν τῇ συνεργασίᾳ ἀλλοδαπῶν καὶ Ἑλλήνων σοφῶν, ἀρχαιολόγων, συγγραφέων, ποιητῶν καὶ καλλιτεχνῶν.

☞ Ἐξεδόθησαν τύποις Γ. Κασδῶνη ἐν Ἀθήναις «Ποιήματα παλαιὰ καὶ νέα» τοῦ κ. Α. Προβελεγγίου, ἀποτελοῦντα κομψότατον τόμον πωλούμενον καὶ ἐνταῦθα.

☞ Δυὸ δραματικὰ ἔργα ἀναγγέλλει ὁ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Ι. Καμβούσης τὸ «Μυστικὸ γάμου» καὶ τὴ «Φάρσα τῆς ζωῆς» δι' ἀγγελίας, ἧτις ἔχει τὸ ἰδιάζον νὰ εἶναι ἡ πρώτη, ἂν δὲν ἀπκτώμεθα, γεγραμμένη εἰς τὴν δημοτικὴν. Τὴν παραθέτομεν ὅπως ἔχει: «Μ' αὐτὴ τὴν ἀγγελία μαθαίνουν οἱ φίλοι μου καὶ κάθε φιλόμουσος, πῶς σὲ λίγο καιρὸ θὰ κυκλοφορήσῃ βιβλίον, πού ἀρχισε νὰ τυπῶνεται. Δυὸ ἔργα σκηνικὰ θὰ